تشخیص محل و عمق ترک در سازهها با استفاده از انرژی کرنشی مودال و فرکانس سیامک قدیمی گروه مهندسی عمران، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران سید سینا کورهلی^{*} گروه مهندسی عمران، واحد اهر، دانشگاه آزاد اسلامی، اهر، ایران تاریخ دریافت: ۹۶/۰۹/۳ تاریخ پذیرش نهایی: ۹۶/۰۱/۶

چکیدہ:

در تحقیق حاضر روش نوینی جهت تشخیص ترک در سازهها با استفاده از انرژی کرنشی مودال و فرکانس ارائه شده است. با توجه به اینکه تشکیل ترک در المانهای سازهای باعث تغییر در سختی عضو و همچنین انرژی کرنشی مودال و فرکانس سازه می گردد، بنابراین در تحقیق حاضر به عنوان شاخص جهت شناسایی ترک در سازه بکار رفته است. انرژیهای کرنشی مودال سازه و فرکانس سه مود اول به عنوان ورودی و محل و عمق ترک در المانهای مختلف سازهای به عنوان خروجی جهت آموزش ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان بکار می رود. برای نمایش کارایی روش ارائه شده از تیر کنسولی و دو سر مفصل و همچنین قاب پورتال، استفاده شده است. همچنین اثر وجود نوفه در اطلاعات مودال نیز مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج بدست آمده بیانگر کارایی روش ارائه شده در تشخیص محل و میزان ترک با استفاده از اطلاعات مربوط به انرژی های کرنشی مودال سازه و فرکانس و با استفاده از ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان است.

كليدواژگان: تشخيص ترك، انرژي كرنشي مودال، فركانس، ماشين حداقل مربعات بردار پشتيبان

۱- مقدمه

با توجه به اینکه اغلب سازههای مهندسی در معرض آسیب هستند بنابراین تشخیص به موقع این آسیب میتواند از وقوع یک حادثه ناگوار جلوگیری نماید. ترک یکی از مهمترین آسیبهای وارده بر انواع سازهها میباشد که ممکن است ناشی از پدیده خستگی در المانهای سازهای باشد. از آنجائیکه ترک ایجاد شده در سازه باعث تغییر در مشخصههای دینامیکی سازه و از جمله سختی آن میگردد، بنابراین پاسخهای دینامیکی و در نتیجه مشخصههای مودال سازه نیز دچار تغیییر میگردد. بنابراین یکی از شاخههای بسیار مهم در تشخیص ترک و آسیب در سازهها استفاده از اطلاعات مودال سازه به مشخصههای دینامیکی سازهها بسیار حساس میباشند و هرگونه به مشخصههای دینامیکی سازهها بسیار حساس میباشند و هرگونه تغییر کوچک در مشخصههای دینامیکی میگردد.

بسیاری از روشهای ارائه شده جهت شناسایی ترک در سازهها بر اساس تغییرات فرکانسهای طبیعی [۲–۱]، اندازه گیری انعطاف پذیری دینامیکی [۳] و یا انرژی کرنشی مودی [۴] است. همچنین مطالعات جامعی در زمینه رفتار دینامیکی تیرهای دارای ترک به عنوان یک مسئله مستقیم [۲–۵] و معکوس [۲۲–۸] طی دو دهه گذشته انجام شده است.

موضوع تشخیص محل و میزان آسیب و یا ترک در المانهای سازهای بر اساس مشخصههای مودال آن یک مسئله معکوس میباشد که یکی از بهترین روشها جهت حل این نوع مسائل محاسبات نرم شامل ماشینهای مختلف یادگیری و یا الگوریتمهای بهینهیابی میباشد [10–11].

در مقاله حاضر هدف تعیین محل ترک وعمق آن در المانهای مختلف سازهای است. مدلسازی ترک در تیرهای مورد مطالعه با اصلاح ماتریسهای سختی عضو ترک دار در مدل المان محدود صورت گرفته است. انرژی کرنشی مودال و فرکانس به عنوان ورودی و موقعیت و عمق ترک به عنوان خروجی برای آموزش ماشین یادگیری حداقل مربعات بردار پشتیبان مورد استفاده قرار گرفته است. برای نمایش عملکرد روش ارائه شده، دو تیر با شرایط تکیه گاهی مختلف و همچنین یک قاب در نرمافزار (2013) MATLAB مدلسازی شدهاند. نتایج حاصله بیانگر کارایی الگوریتم پیشنهادی در تعیین عمق و محل ترک در طول کل تیرهای مورد مطالعه است.

۲- بیان مسئله

در این بخش به روش ارائه شده جهت تشخیص ترک در تیر به صورت کامل ارائه می گردد. ابتدا به رابطهسازی الگوریتم پیشنهادی جهت تشخیص ترک پرداخته و سپس مبانی نظری مربوط به ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان ارائه می گردد.

۲–۱–۱۰ رابطه سازی روش ارائه شده در مطالعه حاضر، همانطوریکه در شکل ۱ نشان داده شده است جهت مدلسازی ترک در تیرهای مورد مطالعه اصلاح ماتریسهای سختی عضو ترک دار در مدل المان محدود اصلاح گردیده است [۱۶].

شکل ۱- تاثیر ترک با اصلاح ماتریس سختی[۶۶] در مقاله حاضر برای یک المان تیر با طول L، ترک به عنوان یک فنر دورانی بدون جرم در نظر گرفته شده است که دو المان الاستیک بدون ترک با ممان اینرسی I را به هم پیوند میدهد (شکل ۲) وجود ترک در هر المان در واقع تغییرات زاویهای را در دو طرف نقطه مورد ترک ایجاد می کند و روشهای المان محدود برای مدلسازی از رابطه سازی بین دو طرف نقطه مورد ترک استفاده می کنند. موقعیت فنر با پارامتر بدون بعد α مشخص می گردد که $1 \ge \alpha \ge 0$ است.

که در آن [¶] نسبت بدون بعد عمق ترک است که از رابطه زیر بدست میآید:

$$\eta = \frac{d}{h} \tag{(Y)}$$

h که در آن، d عمق ترک، W عرض تیر، E مدول الاستیسیته و ارتفاع تیر است. عمق ترک براساس تئوری مکانیزم شکست در محدوده $n \leq 0.6 = n \leq 0.6$ خواهد بود. همچنین (n) f از طریق رابطه زیر بدست می آید:

$$f(\eta) = 0.638\eta^{2} - 1.035\eta^{3} + 3.7201\eta^{4} - 5.1773\eta^{5} + (\Upsilon)$$

$$7.553\eta^{\circ} - 7.332\eta^{\circ} + 2.4909\eta^{\circ}$$

در نهایت ماتریس سختی اصلاح شده برای عضو ترکدار از طریق رابطه زیر حاصل میشود[۱۶]

$$\begin{bmatrix} K_{j}^{*} \end{bmatrix} = \frac{-1}{BL^{2}} \begin{bmatrix} (2A + CA + 1) & (A + 1)L & -(2A + CA + 1) & (A + AC)L \\ L^{2} & -(A + 1)L & AL^{2} \\ & (2A + CA + 1) & -(A + AC)L \\ Symmetric & CAL^{2} \end{bmatrix}$$
(**f**)

$$A = \frac{L(K) + 6EI\alpha(1-\alpha)}{2L(K) + 6EI(\alpha^{2})}$$
 (a)

$$B = \left(A - 1\right) \frac{L}{2EI} + \left(A + 1\right) \frac{\alpha}{K} - \frac{1}{K} \tag{(8)}$$

$$C = \frac{2L(K) + 6EI(1-\alpha)^2}{L(K) + 6EI\alpha(1-\alpha)}$$
(Y)

پس از تشکیل ماتریس سختی عضو ترکخورده، میتوان ماتریس سختی کلی سازه را از طریق رابطه زیر محاسبه نمود:

$$\begin{bmatrix} K^{c} \end{bmatrix} = \sum_{j=1}^{Ne} \begin{bmatrix} K^{c}_{j} \end{bmatrix}$$
(A)

که در آن، K^c و K_j^c به ترتیب ماتریس سختی کل تیر ترکدار و ماتریس سختی Ne ماتریس سختی المان j ماتریس سختی المان المانهای تیر میباشد.

بنابراین معادله مشخصه برای سازه ترکدار به صورت زیر خواهد بود:

$$\left(\left[K^{c}\right]-\lambda_{i}^{c}\left[M\right]\right)\left\{\phi_{i}^{c}\right\}=0 \ i=1,2,\ldots,n \qquad (9)$$

که در آن λ_i^c و ϕ_i^c به ترتیب مربع فرکانس طبیعی و شکل مودی مود i مان ام سازه ترک دار می باشد.

انرژی کرنشی سازه که مربوط به بردار شکل مودی است معمولاً بنام انرژی کرنشی مودال شناخته می شود که به عنوان یک پارامتر ارزشمند جهت تشخیص آسیب در سازهها قابل استفاده می باشد. انرژی کرنشی مودال مربوط به j امین المان مربوط به مود i ام را می توان از طریق رابطه زیر بیان نمود [۱۸]:

$$MSE_{i}^{j} = \frac{1}{2} \phi_{i}^{jT}K_{j} \phi_{i}^{j} \qquad (1\cdot)$$

که در آن، ۲۰۰۰ ماتریس سختی المان ^j ام و ^{di (ط}رار تغییرمکانهای گرهی مربوط به المان j ام در مود i ام است.

با استفاده از این روش برای تیر ترکدار و با توجه به اینکه هر قاب سازهای با استفاده از چندین تیر تشکیل میشود (با صرفنظر از اثر نیروی محوری) میتوانیم یک قاب سازهای ترکدار را نیز مدلسازی کرده و نتایج مودال انرا بدست آوریم.

۲- ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان

ماشین بردار پشتیبان به عنوان یکی از ابزارهای قوی جهت حل مسائل مربوط به رگرسیون، شناسایی الگو و تخمین تابع می باشد [۱۹]. ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان نیز ویرایش پیشرفته تر ماشین بردار پشتیبان استاندارد میباشد که از معیار حداقل مربعات خطی بجای قیود نامساوی استفاده میکند [۲۰]. مدل ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان مربوط به ورودی Xi و خروجی yi را می توان به صورت زیر رابطه سازی نمود [۲۱]:

$$\begin{cases} \min j(w,e) = \frac{1}{2}w^{T}w + \frac{1}{2}\gamma \sum_{i=1}^{k} e_{i}^{2} \\ st. \quad y_{i} = w^{T}\varphi(x_{i}) + b + e_{i} \quad i = 1,...,k \end{cases}$$
(11)

که در رابطه فوق، w بردار ضرایب، b بیانگر خطا، γ پارامتر تنظیم کننده و ei متغییر می باشد. Slack variable با حذف متغییرهای w و ei ، مسئله بهینه یابی به صورت حل خطی زیر خواهد بود:

$$\begin{bmatrix} 0 & Q^{T} \\ Q & K + \gamma^{-1}I \end{bmatrix} \begin{bmatrix} b \\ A \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ Y \end{bmatrix}$$
(17)

در رابطه فوق

$$K\left(x_{i}, x_{j}\right) = \varphi\left(x_{i}\right)^{*} \varphi\left(x_{j}\right) \qquad (14)$$

و در نهایت مدل ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان برای ر گرسیون به صورت زیر در میآید: 4

$$f(x) = \sum_{i=1}^{n} a_i K(x, x_i) + b \qquad (1\Delta)$$

تابع شعاعی۲ یکی از معمول ترین و کارآمدترین توابع کرنل است که با پارامتر اندکی نیز کار میکند[۲۲]. بنابراین در تحقیق حاضر از تابع شعاعی به عنوان تابع کرنل استفاده می گردد:

$$K\left(x,x\right) = exp\left\{-x - x\right\}^{2} / 2\sigma^{2}\right\}$$
(15)

در نتیجه دو پارامتر σ و γ میباست تعیین گردند.

۳- مثالهای عددی

برای نمایش عملکرد روش پیشنهادی با استفاده از دادههای انرژی کرنشی مودال و فرکانس و ماشین حداقل مربعاتبردار پشتیبان، اقدام به مدلسازی دو تیر سازهای با شرایط تکیهگاهی مختلف و همچنین یک قاب شده است که جهت مدلسازی المان محدود از نرمافزار (MATLAB (2013) استفاده شده است.

¹ Mercer's condition

² Radial basis function

تیر گیردار در نظر گرفته شده در شکل ۳ نشان داده شده است. مدل اجزا محدود تیر شامل ۴ عضو تیری و ۵ گره میباشد. برای تیر در نظر گرفته شده، مشخصات مصالح شامل مدول یانگ برابر ۲۰۰ گیگا پاسکال و چگالی ۷۸۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب در نظر گرفته شده است. سطح مقطع و ممان اینرسی برای اعضای تیر برابر ۰/۰۲۵ مترمربع و۳۸۳ ۰/۰۰۰۱۳۰۲۰ در نظر گرفته شده است.

در مطالعه حاضر جهت آموزش ماشین مقادیر مربوط به انرژی کرنشی مودی المانهای مختلف سازهای در سه مود اول به عنوان ورودی و وضعیت ترک در المانهای مختلف تیر به عنوان خروجی بکار رفتهاند. لازم به توضیح است که بینهایت حالت مختلف ترک در تیر وجود دارد که جهت آموزش از ۷۸۳۰ داده که به روش تصادفی انتخاب گردیده، استفاده شده است.

برای تیر مورد مطالعه همانطوریکه در جدول ۱ دیده می شود، سه سناریوی فرضی ترک با موقعیتهای مختف و با عمق متفاوت در نظر گرفته شده است. در سناریوی یک، یک ترک در طول تیر در نظر گرفته شده و در سناریوهای دو و سه، دو و سه ترک لحاظ شده است.

گیردار	يكسر	تير	براى	شدہ	گرفته	نظر	در	مختلف	يوهاي	سنار	-1	دول	ج
--------	------	-----	------	-----	-------	-----	----	-------	-------	------	----	-----	---

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
•	۰/۲	•	•	سناريوي يک
۰/۲	•	۰/٣	•	سناريوي دو
•	۰/۳	٠/٢	۰/۲	سناريوي سه
	زی، α	موقعيت ت		
$0 < \alpha < 1$	۰/۵	0< ^a <1	$0 < \alpha < 1$	سناريوي يک
۰/۶	0< ^a <1	٠/١	0< ^α <1	سناريوي دو
0<α<1	•/٨	۰/۵	۰/۵	سناريوي سه

با توجه به اینکه دادههای بدست آمده از آزمایشات مودال انجام شده برروی سازهها معمولاً دارای نوفههای اندازهگیری است، بنابراین لحاظ نمودن نوفههای مصنوعی در اندازهگیریهای شبیهسازی شده (که از حل مستقیم مسئله با فرض یک سناریوی ترک مشخص بدست میآید) برای آزمودن پایداری و کارایی الگوریتم پیشنهادی بسیار مهم می باشد.

در مطالعه حاضر اثرات نوفه بصورت ارائه شده در روابط زیر لحاظ شده است:

$$MSE_{i}^{\text{setsy}} = (MSE_{i})(1 + \beta \text{ rand } [-1,1])$$
(10)

$$\omega_{i}^{\text{setsy}} = \omega_{i}(1 + \beta \text{ rand } [-1,1])$$
(10)

$$\omega_{i}^{\text{noisy}} = MSE_{i}^{\text{noisy}}$$
(10)

فرکانس نوفه دار مود i ام و MSE_i و ω_i به ترتیب انرژی کرنشی و فرکانس بدون نوفه مود i ام بوده و β سطح نوفه (بعنوان مثال ۲۰۰۳ مربوط به سطح نوفه %) میباشد.

در مثال حاضر پارامترهای در نظر گرفته شده برای ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان در جدول ۲ ارائه شده است. لازم به ذکر است که مقادیر ارائه شده بر اساس روش آزمون و خطا تعیین شدهاند.

جدول۲- پارامترهای ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان برای تیر

يكسرگيردار							
نوفه دار	بدون نوفه						
4	4	γ					
۱۵	۱۵	σ^2					

کارایی روش ارایه شده در تشخیص ترک تحت سه سناریوی مختلف فرضی در جداول ۳ تا ۵ ارائه شده است. با توجه به اینکه آموزش ماشین با انتخاب تصادفی دادهها آموزش می بیند فلذا سه بار اقدام به آموزش ماشین گردیده و میانگین خطاها محاسبه شده اند. نتایج بدست آمده بیانگر عملکرد خوب روش پیشنهادی در تعیین محل و میزان ترک در طول تیر است.

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
	$\eta_{_{\mathrm{r}_{\mathcal{O}}}}$			
•	٠/٢	•	•	سناريوي يک
۰/۰۱۳	•/77	۰/۰۱۴	•/••۲۵	پیشبینی شده ۱
•/• ١۴٧	•/٢١٧	•/• ١٣	•/••۲۵	پیشبینی شدہ ۲
•/• ١٣۶	•/٢١٧	•/• ١٣	•/••78	پیشبینی شدہ ۳
۰/۰۱۳	۰/۰۱۸	۰/۰۱۳	•/••۲۵	میانگین خطای پیش بینہ
	ی، α	موقعیت تر		<u> </u>
$0 < \alpha < 1$	۰/۵	$0 < \alpha < 1$	0< ^{<i>a</i>} <1	سناريوي يک
•/11	٠/۶۹۵	•/179	۰/۰۳۵	پیشبینی شده ۱
•/١	۰/۶V۴	۰/۱۱۸	•/•٣٣	پیشبینی شدہ ۲
•/١١	۰/۶۶	-/17	•/•٣۴	پیشبینی شدہ ۳
•	+/1YAA			میانگین خطای پیش سنی

جدول۳- نتایج روش ارائه شده در پیش بینی ترک سناریوی شماره یک

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
•	٠/٢	•	•	سناريوي يک
۰/۰۳۰۸	•/•۴۴	۰/۰۵۰۶	۰/۰۱۵۶	۱٪ نوفه
•/•48	•/•٧٧	۰/۰۵۳۵	٠/٠١٩١	۲٪ نوفه
۰/۰۴۸	٠/٠٩١	۰/۰۵۶۵	•/•٢۵٣	۳٪ نوفه
	ى, α	موقعيت تر		
$0 < \alpha_{<1}$	۰/۵	0< ^{<i>a</i>} <1	$0 < \alpha_{<1}$	سناريوي يک
•	۰/۰۱۳	•	•	۱٪ نوفه
•	•/•YA	•	•	۲٪ نوفه
•	•/17	•	•	۳٪ نوفه

جدول۷- میانگین خطای روش ارائه شده در پیشبینی ترک سناریوی

ماره دو با دادههای نوفهدار	شە
----------------------------	----

چهار	دو سه		یک	شماره عضو				
۰/۲	•	۰/۳	٠	سناريوي دو				
•/•۴٨	٠/٠١٠	•/••٣	•/••٨	۱% نوفه				
۰/۰۵۱	•/•7۴	۰/۰۰۵	۰/۰۱۴	۲٪ نوفه				
•/•۶۶	۰/۰۵۱	۰/۰۰۵	•/•17	۳٪ نوفه				
	موقعیت ترک، ۵							

۰/۶	0< ⁰ <1	۰,۱	0< ⁰ <1	سناريوي دو
٠/٢	•	•/•٣٣	•	۱٪ نوفه
٠/١٨	•	٠/٠١٩	•	۲٪ نوفه
٠/١٩	•	۰/۰۱۶	•	۳٪ نوفه

جدول۸- میانگین خطای روش ارائه شده در پیشبینی ترک سناریوی شماره سه با دادههای نوفهدار

شهاره شه به دادههای طوحه دار							
چهار	سە	دو	یک	شماره عضو			
1							
•	۰/۳	۰/۲	۰/۲	سناريوي سه			
٠/٠٩	•/•7٣	•/•17	•/•۴۲	(۱٪ نوفه)			
•/•14	•/•۴۲	•/•17	•/•۶۶	(۲٪ نوفه)			
٠/١٨	۰/۰۵۳	•/••٨	۰/۰۹۳	(۳٪ نوفه)			
	ترک، α	موقعيت					
$0 < \alpha < 1$	۰/٨	۰/۵	۰/۵	سناريوي يک			
•	۰/۰۰۵	•/•۴۴	•/•۳٨	(۱٪ نوفه)			
•	۰/۰۶	٠/٠٧	•/•97	(۲٪ نوفه)			
•	•/17٨	•/•٧٧	٠/١۶١	(۳٪ نوفه)			

دو	شماره	ىناريوى	ر ک س	بینی تر	در پیش	شدہ	رائه	روش ا	نتايج	_۴	جدوا
----	-------	---------	-------	---------	--------	-----	------	-------	-------	----	------

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
٠/٢	•	۰/٣	•	سناریو <i>ی</i> دو
+/10Y	•/••Y	۰/۳۰۵	•/••• \	پیش بینی شده ۱
۰/۱۵۸	۰/۰۰۵	•/٣•٣	۰/۰۰۵	پیش بینی شدہ ۲
-/107	•/••۴	•/٣•٢	•/••٢	پیش بینی شدہ ۳
. / . ۴۴			. / 7	میانگین خطای
•/•	•/••۵	•/••	•/•••	پیش بینی
	رک، ^۵	موقعیت تر		
۰/۶	$0 < \alpha < 1$	٠/١	$0 < \alpha < 1$	سناریوی دو
۰/۴۲۱	۰/۰۶۷	·/\TVA	۰/۰۰۰۵	پیش بینی شده ۱
۰/۴۰۸۱	۰/۰۳۵	٠/١١٨	•/•481	پیش بینی شدہ ۲
•/٣٨٧۶	۰/۰۰۷	•/11۴	•/•77٣	پیش بینی شدہ ۳
./\9**		./		میانگین خطای
-/ 1 (11)		-,-,		پیش بینی

جدول۵- نتایج روش ارائه شده در پیش بینی ترک سناریوی شماره سه

-	•••		• •	
چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
	$\eta_{_{i_{i_{j}}}}$ ن ترک،	نسبت عمؤ		
•	۰/۳	٠/٢	۰/۲	سناريوي سه
۰/۰۵	•/٣١•	٠/١٨٨	•/٢٠٣	پیش بینی شده ۱
•/•۴١	۰/۳۱	۰/۱۷۵	۰/۲۰۵	پیش بینی شدہ ۲
۰/۰۵۶۹	•/٣١٢	٠/١٧٧	۰/۲۰۶	پیش بینی شدہ ۳
•/•۴٩	•/• ١٢	٠/٠١٩	•/••۴	میانگین خطای پیش بینی
	ترک، ۵	موقعيت	1	
$0 < \alpha < 1$	۰/٨	۰/۵	۰/۵	سناريوي سه
۰/۲۶	•/822	۰/۴۶Y	٠/۵٧	پیش بینی شده ۱
٠/١٩٩	•/٨٣٧	•/۴•۴۵	٠/۵٩٩	پیش بینی شدہ ۲
۰/۲۳	۰/۸۲	۰/۳۸۶	•/۶١٢	پیش بینی شده ۳
•	•/•٣٨	•/•٨	•/•94	میانگین خطای پیش بینی

همچنین حساسیت روش ارایه شده نسبت به وجود نوفه نیز بررسی شده است. در جداول ۶ تا ۸ میانگین خطای روش ارائه شده در پیش بینیترک برای سناریوهای مختلف با سه سطح داده نوفهدار (۱٪، ۲٪ و ۳٪) ارائه شده است. همانطوریکه از نتایج مشاهده می شود در اغلب موارد روش پیشنهادی عملکرد مناسبی داشته است. هرچند که در تعیین محل ترک مقدار خطاها افزایش یافته است.

۳–۲– تیر دو سر مفصل
مثال دیگر بکار رفته شامل تیر دو سر مفصل نشان داده شده در شکل
۸ میباشد. مدل اجزا محدود تیر شامل ۴ عضو تیری و ۵ گره میباشد.
۲۰ برای تیر در نظر گرفته شده، مشخصات مصالح شامل مدول یانگ
برابر ۲۰۰ گیگا پاسکال و چگالی ۷۸۰۰ کیلوگرم بر متر مکعب در
نظر گرفته شده است. سطح مقطع و ممان اینرسی برای اعضای تیر
برابر ۵۰/۲۰ مترمربع و۳۳

سه سناریوی مختلف در نظر گرفته شده برای تیر دو سر مفصل در جدول ۹ ارائه شده است.

;	گيردار	يكسر	تير	براى	شدہ	گرفته	نظر	در	مختلف	های	سناريوه	-٩	مدول	?
	-							_						

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
۰/۳	•	•	•	سناريوي يک
•	۰/۲۵	۰/۲	•	سناريوي دو
•	۰/۲۵	۰/۲	۰/٣	سناريوي سه
•/Y	$0 < \alpha < 1$	$0 < \alpha < 1$	$0 < \alpha_{<1}$	سناريوي يک
0<α<1	۰/۶	۰/۳	$0 < \alpha_{<1}$	سناريوي دو
0<α<1	۰/٨	۰/۵	۰/۴	سناريوي سه

پارامترهای در نظر گرفته شده برای ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان در جدول ۱۰ ارائه شده است.

جدول۱۰- پارامترهای ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان برای تیر دو

سر مفصل						
نوفه دار	بدون نوفه					
۴۰۰	۵۰۰	γ				
۵	۱۹	σ^2				

کارایی روش ارایه شده در تشخیص ترک تحت سه سناریوی مختلف فرضی در جداول ۱۱ تا ۱۳ ارائه شده است. نتایج بدست آمده بیانگر اینست که روش پیشنهادی میتواند به طرز نسبتا صحیحی محل و میزان ترک در طول تیر را تعیین نماید.

شمارہ یک	ی سناریوی	پیشبینی تر	ارائه شده در	جدول١١- نتايج روش
چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
	η_{S}			

	رک، ^۱			
۰/۳	•	•	•	سناريوي يک
•/۲٩۶٨	•/••٢	•/• ١١	•/••۴٧	پیشبینی شده ۱
•/٢٩۶٣	•/•۴۲	-•/•٣	•/••٧۴٣	پیشبینی شدہ ۲
٠/٢٩١٥	۰/۰۱۶	•/••۴	۰/۰۰۸۶	پیشبینی شدہ ۳
./۴	•/•٢	•/• \۵	./۶	میانگین خطای
		,		پیشبینی
	ى, α			
•/Y	$_{0<}\alpha_{<1}$	$_{0<} \alpha_{<1}$	$_{0<}\alpha_{<1}$	سناريوي يک
۰/۷۲	•/•74	•/•۴٩۴	•/•٣١	پیشبینی شده ۱
۰/۲۲۱	۰/۱۳	•/١•١١	۰/۰۵	پیشبینی شدہ ۲
•/•775	•/•٨٨	•/•٣۴	•/•٧	پیش بینی شده ۳
•/•٣٢				میانگین خطای
, , , ,				پیشبینی
N. 1 A	. 1. 6		العرف بر	A . Int XY I

جدول۱۲– نتایج روش ارائه شده در پیش بینی ترک سناریوی شماره دو

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
	$\eta_{_{\mathrm{r}_{\mathcal{O}}}}$			
•	۰/۲۵	٠/٢	•	سناریوی دو
-•/•٢	۰/۲۶۵	•/117	•/•٣	پیشبینی شده ۱
-•/•۲	•/754	•/175	•/•٣٢	پیشبینی شدہ ۲
-•/•۲	۰/۲۶	٠/١٢٩	۰/۰۴	پیشبینی شدہ ۳
۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۰۷	•/•٣	میانگین خطای پیش بینی
	رک، ^α			
$0 < \alpha_{<1}$	۰/۶	۰/۳	$0 < \alpha < 1$	سناریوی دو
•/•7٧	•/۵۳۷۴	۰/۱۵۵	۰/۱۳۷	پیشبینی شده ۱
•/••٣	۰/۵۵۶	•/٢٠١	٠/١	پیش بینی شده ۲
•/•٢٩	٠/۵۱۷	٠/١٩٨	۰/۱۳۵	پیش بینی شده ۳
•	۰/۰۶۲۹	•/114	•	میانگین خطای پیش بینی

جدول۱۳- نتایج روش ارائه شده در پیش بینی ترک سناریوی شماره سه

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
•	۰/۲۵	۰/۲	۰/۳	سناريوي سه
-•/• \	•/787	•/1480	۰/۳۲	پیش بینی شده ۱
-•/•۶	۰/۲۵۲	•/١٨١	•/٣٢	پیشبینی شدہ ۲

۰/۰۱	•/788	۰/۱۳۸	۰/۳۲	پیش بینی شدہ ۳			
•/•٣	٠/٠٠٩	•/•۴	•/•٢	میانگین خطای پیشبینی			
	lpha موقعیت ترک،						
$0 < \alpha_{<1}$	٠/٨	۰/۵	۰/۴	سناريوي سه			
•/••٢	۰/۸۱۱	۰/۳۷۱	٠/٣۵٩	پیش بینی شده ۱			
۰/۰۳	٠/٨١٨	۵۵, ۰/۰	۰/۰۳۷۸	پیشبینی شدہ ۲			
٠/١٨۵	۰/۸۱۳	•/٣۶۶	• / ٣٨٣	پیشبینی شدہ ۳			
*	۰/۰۱۴	•/•AY	۰/۰۲۵	میانگین خطای پیشبینی			

در بخش دیگری نیز حساسیت روش پیشنهادی نسبت به وجود نوفه در مقادیر فرکانس و انرژی کرنشی مودی بکار رفته به عنوان ورودی ماشین مورد بررسی قرار گرفته است. همانطوریکه از جداول ۱۴ تا ۱۶ قابل مشاهده است مقادیر خطاها با افزایش نوفه بالا میرود که این موضوع بیشتر در تعیین محل ترک به چشم میخورد.

جدول۱۴- میانگین خطای روش ارائه شده در پیشبینی ترک سناریوی شماره یک با دادههای نوفه دار

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
۰/۳	•	•	•	سناريوي يک
۰/۰۰۵	٠/٠١٩	۰/۰۱۶	•/••۴	(۱٪ نوفه)
•/••٢	•/•77	۰/۰۳۶	•/••۶	(۲٪ نوفه)
•/•101	۰/۰۴۵	•/•٣٨	•/••Y	(۳٪ نوفه)
•/Y	$0 < \alpha < 1$	$0 < \alpha < 1$	$0 < \alpha < 1$	سناريوي يک
•/•14	•	•	•	(۱٪ نوفه)
•/••٨	•	•	•	(۲٪ نوفه)
۰/۰۲	•	•	•	(۳٪ نوفه)

جدول۱۵– میانگین خطای روش ارائه شده در پیشبینی ترک سناریوی شماره دو با دادههای نوفه دار

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو
•	۰,۲۵	٠/٢	•	سناريوي دو
۰,۰۰۶	۰,۰۰۷	۰,۰۶۳۹	•/•۶۶	(۱٪ نوفه)
۰,۰۱۹	۰,۰۰۱	۰,۰۸۵	•/•٧٩	(۲٪ نوفه)
۰,۰۲۴	۰,۰۱	۰,٠٩٧	٠/٠٨١	(۳٪ نوفه)
$0 < \alpha < 1$	۰/۶	۰/۳	$0 < \alpha < 1$	سناريوي دو
•	٠/٠٠٩	۰/۰۲۶	•	(۱٪ نوفه)
·	۰/۰۳۵	•/•٣۴	•	(۲٪ نوفه)
•	•/•77	۰/۰۴۵	•	(۳٪ نوفه)

جدول۱۶– میانگین خطای روش ارائه شده در پیشبینی ترک سناریوی شماره سه با دادههای نوفهدار

چهار	سە	دو	یک	شماره عضو		
ŋ						
•	۰/۲۵	۰/۲	۰/۳	سناريوي سه		
•/•٣۶	•/•٢٩	•/•۶۶	٠/٠٠٩	(۱٪ نوفه)		
•/•YY	•/•٣٢	•/•٨٨	۰/۰۴۵	(۲٪ نوفه)		
۰/۰۵۸	۰/۰۵۸	٠/٠٢١	۰/۰۶۹	(۳٪ نوفه)		
	موقعیت ترک، ۵					
$0 < \alpha < 1$	۰/۶	۰/٣	۰/۴	سناريوي دو		
•	•/•٢١	۰/۱۷۵	•/•٩٧	(۱٪ نوفه)		
•	•/•7٣	•/•79	•/١٣١	(۲٪ نوفه)		
•	•/•٣۴	•/٣٧۴	•/١٧١	(۳٪ نوفه)		

۳–۳ – تشخیص ترک در قاب در بخش دیگری از تحقیق حاضر اقدام به بررسی کارایی روش پیشنهادی جهت تشخیص ترک در سازههای قابی شده است. قاب مورد مطالعه در شکل ۵ نشان داده شده است که مشخصات هندسی

و مکانیکی آن ارائه شده است.

شکل ۵– قاب یک دهانه [۲۳]

برای تشخیص ترک در قاب به دلیل اینکه قاب دارای بینهایت حالت وجود ترک میباشد بایستس قاب مش بندی شده و در بین این مش بندیها وجود ترک تشخیص داده شود. برای نیل به این هدف، قاب به ۳ المان تقسیم شده است که در شکل ۶ نشان داده شده است. همچنین پارامترهای ماشین بکار رفته در جدول ۱۷ ارائه شده است.

شکل ۶- المان محدود قاب یک دهانه جدول ۱۷- پارامترهای ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان برای قاب

مورد مطالعة				
نوفه دار	بدون نوفه			
4.	۱۰۰	γ		
۱۵	۴	σ^2		

برای تشخیص ترک توسط ماشینبردار پشتیبان داده آموزشی با استفاده از فرض حالتهای وجود ترک در تیر به تعداد ۴۵۰۰ سناریوی اموزشی تولید می شود. همچنین برای تست قابلیت تشخیص ترک در قاب، دو سناریوی فرضی با یک ترکدار و دو ترکدار برای قاب در نظر گرفته می شوند که در جدول ۱۸ آمده است.

جدول ۱۸– سناریوی قاب تر کدار			
سە	دو	یک	شماره عضو
η نسبت عمق ترک،			
•	•	۰/۳	سناريوي يک
•	٠/١	۰/۲	سناريوي دو
lpha _{موقع} یت ترک،			
0<α<1	0<α<1	۰/۴	سناريوي يک
0<α<1	۶/۰	۰/۴	سناريوي دو

نتایج پیش بینی سناریوی فرضی برای قاب ترکدار برای سه آموزش به صورت رندوم در جداول ۱۹ تا ۲۰ نشان داده شده است.

-			
سە	دو	یک	شماره عضو
η	ت عمق ترک،	نسبه	
•	•	۰/٣	سناريوي يک
•/••٢	۰/۰۰۶	•/۲۹۷۱۸	پیشبینی شده ۱
•/••٣	•/••۴٣	•/٢٩٧٠٢	پیشبینی شدہ ۲
۰/۰۰۵	•/••٧٣	۰/۲۹۵	پیشبینی شدہ ۳
C	موقعیت ترک، ^۵		
$0 < \alpha < 1$	$0 < \alpha < 1$	۰/۴	سناريوي يک
•/• \AY	•/•7747	•/٣٩٨•	پیشبینی شده ۱
•/•۳۵۵	•/•٣٣	•/٣٩٧٨	پیش بینی شده ۲
۰/۰۵۳۸	./.048	./47	پیش بینی شده ۳

جدول ۱۹- نتایج پیشبینی برای سناریوی شماره یک قاب ترکدار

جدول ۲۰- نتایج پیش بینی برای سناریوی شماره دو قاب ترکدار

سە	دو	یک	شماره عضو
η نسبت عمق ترک			
•	٠/١	٠/٢	سناريوي دو
•/••۲٧	۰/۱۲۳۵	۰/۱۹۱۹۸	پیش بینی شده ۱
•/••١١	•/17744	٠/١٩٨٣	پیش بینی شدہ ۲
۰/۰۰۱۲	•/17•48	٠/١٩٨	پیشبینی شدہ ۳
موقعیت ترک، ۵			
$0 < \alpha < 1$	۶,۶	۰/۴	سناريوي دو
•/•74	•/۵AV	•/٣٩٨٨	پیشبینی شده ۱
•/•۵•۲	•/۵۴•	۰/۳۸۷۵	پیش بینی شده ۲
•/•۴٩	•/۵۲۴	۰/۴۰۵	پیش بینی شدہ ۳

همانطوریکه از نتایج فوق مشاهده می شود روش پیشنهادی قابلیت بسیار بالایی در یافتن محل ترک روی قاب و همچنین میزان ترک موجود در سازه دارد و می تواند به صورت صحیح محل و عمق ترک را پیش بینی نماید.

جدول ۲۱- نتایج پیش بینی برای سناریوی شماره یک قاب ترکدار با استفاده از دادههای با ۳٪ نوفه

استفاده از دادهای با ۲۰ توقه			
سە	دو	یک	شماره عضو
η نسبت عمق ترک،			
•	•	۰/۳	سناريوي يک
۰/۰۰۸۱۱۵	•/•088	•/740••4	پیش بینی شده ۱
•/••٩٧۵	۰/۰۶۱	•/744	پیش بینی شدہ ۲
•/• \•Y	•/•٣۴٢	•/744	پیش بینی شدہ ۳
موقعیت ترک، ۵			
$0 < \alpha < 1$	$0 < \alpha < 1$	۰/۴	سناريوي يک
•/•۶740	•/1037	•/44001	پیش بینی شده ۱
•/•459	•/٢•٢١١	•/4400	پیش بینی شده ۲
•/•۴۴۶	٠/١١٨٩	+/4142	پیش بینی شده ۳

جدول ۲۲- نتایج پیشبینی برای سناریوی شماره دو قاب ترکدار با استفاده

از دادههای با ۲۰٪ نوفه			
سە	دو	يک	شماره عضو
η "	η نسبت عمق ترک،		
•	٠/١	٠/٢	سناریوی دو
-•/••٧١	۰/۱۳۵	۰/۱۷۸۶	پیشبینی شده ۱
٠/٠١٠٩	۰/۱۴۵	۰/۱۹۶۹	پیشبینی شدہ ۲
۰/۰۰۵۱	•/174	+/ ١٨٢	پیشبینی شدہ ۳
موقعیت ترک، ۵			
0< \alpha <1	۰/۶	۰/۴	سناریوی دو
-•/•٣٣	۰/۵۰۸	٠/۴۱۱	پیشبینی شده ۱
•/•۴٧٢	•/461	•/۴۴٣	پیش بینی شدہ ۲
/۶۱۴	۰/۵۵۸۵	٠/۴١٩	پیش بینی شده ۳

جداول ۲۱ و ۲۲ نتایج پیش بینی برای دو سناریوی مختلف را با استفاده از دادههای نوفهدار نشان می دهند. همانطوریکه دیده می شود روش پیشنهادی کارایی خود را با وجود نوفه در دادههای مودال حفظ نموده است هرچند در درصدی خطا در نتایج بدست آمده مشاهده می شود که قابل قبول می باشند.

۴- نتیجهگیری

در مقاله حاضر یک روش نوین جهت تعیین محل و موقعیت ترک در تیرها و قابها ارائه گشته است که از اطلاعات مودال سازه شامل فرکانسها و انرژیهای کرنش مودال سه مود اول به عنوان ورودی ماشین حداقل مربعات بردار پشتیبان استفاده شده است. خروجیهای ماشین بکار رفته نیز موقعیت و عمق ترک متناظر خواهد بود. برای همچنین یک قاب بکار رفته است. نتایج بدست آمده بیانگر عملکرد مناسب روش پیشنهادی در شناسایی ترک قابها و تیرهاست. همچنین روش پیشنهادی نتایج نسبتاً مناسبی را با وجود نوفه در ورودیهای ماشین در تشخیص ترک در تیرها را نشان میدهد. [13] Mehrjoo, M., Khaji, N., Moharrami, H., Bahreininejad, A., "Damage detection of truss bridge joints using artificial neural networks", Expert Systems with Applications 35 (3), pp. 1122–1131 (2008).

[14] Kourehli, S. S., Bagheri, A., Ghodrati Amiri, G., Ghafory-Ashtiany, M., "Structural damage identification method based on incomplete static responses using an optimization problem", Scientia Iranica, 21(4), pp. 1209-1216 (2014).

[15] Kourehli, S. S., "LS-SVM regression for structural damage diagnosis using the iterated improved reduction system", International Journal of Structural Stability and Dynamics, 16 (6), DOI: 10.1142/S0219455415500182 (2015).

[16] Mehrjoo, M., Khaji, N., Ghafory-Ashtiany, M., "Application of genetic algorithm in crack detection of beam-like structures using a new cracked Euler-Bernoulli beam element", Applied Soft Computing, 13, pp. 867–880 (2013).

[17] Ostachowicz, W.M., Krawczuk, M., "Analysis of the effect of cracks on the natural frequencies of a cantilever beam", Journal of Sound and Vibration, 150 (2), pp. 191–201 (1991). [18] Seyedpoor, S. M., "A two stage method for structural damage detection using a modal strain energy based index and particle swarm optimization", International Journal of Non-Linear Mechanics, 47 (1), pp. 1-8, (2012).

[19] Cristianini, N., Shawe-Taylor, J., "An Introduction to Support Vector Machines", Cambridge University Press, (2000).

[20] Suykens, JAK., Vandewalle, J., "Least squares support vector machine classifiers", Neural Process. Lett., 9, pp. 293–300 (1999).

[21] Van Gestel, T., De Brabanter, J., De Moor, B., Vandewalle, J., Suykens, J. A. K., & Van Gestel, T., "Least Squares Support Vector", Machines World Scientific, (2002).

[22] Keerthi, SS., Lin, CJ., "Asymptotic behaviors of support vector machines with Gaussian kernel", Neural Comput., 15 (7), pp. 1667-1689, (2003).

[23] Caddemi, S., Caliò, I., Cannizzaro, F., & Rapicavoli, D., "A novel beam finite element with singularities for the dynamic analysis of discontinuous frames", Archive of Applied Mechanics, 83(10), pp. 1451-1468 (2013).

[1] Chinchalkar, S., "Detection of the crack location in beams using natural frequencies", Journal of Sound and Vibration, 247, pp. 417–429 (2001).

[2] Khaji, N., Shafiei, M., Jalalpour, M., "Closedform solutions for crack detection problem of Timoshenko beams with various boundary conditions", International Journal of Mechanical Sciences, 51, pp. 667–681 (2009).

[3] Pandey, A.K., Biswas, M., "Damage detection in structures using change in flexibility", Journal of Sound and Vibration 169, pp. 3–17 (1994).

[4] Ghadimi, S., Kourehli, S. S., "Multiple Crack Identification in Euler Beams Using Extreme Learning Machine", KSCE journal of civil engineering, DOI: 10.1007/s12205-016-1078-0 (2016).

[5] Chasalevris, A.C., Papadopoulos, C.A., "Coupled horizontal and vertical bending vibrations of a stationary shaft with two cracks", Journal of Sound and Vibration, 309, pp. 507–528 (2008).

[6] Caddemi, S., Calio, I., "Exact closed-form solution for the vibration modes of the Euler– Bernoulli beam with multiple open cracks", Journal of Sound and Vibration 327, pp. 473–489 (2009).

[7] Shafiee, M., Khaji, N., "Analytical solutions for free and forced vibrations of a multiple cracked Timoshenko beam subject to a concentrated moving load", Acta Mechanica, 221, pp. 79–97 (2011).

[8] Chasalevris, A.C., Papadopoulos, C.A., "Identification of multiple cracks in beams under bending", Mechanical Systems and Signal Processing, 20, pp. 1631–1673 (2006).

[9] Lam, H.F., Ng, C.T., Veidt, M., "Experimental characterization of multiple cracks in a cantilever beam utilizing transient vibration data following a probabilistic approach", Journal of Sound and Vibration, 305, pp. 34–49 (2007).

[10] Faverjon, B., Sinou, J.J., "Robust damage assessment of multiple cracks based on the frequency response function and the Constitutive Relation Error updating method", Journal of Sound and Vibration, 312, pp. 821–837 (2008).

[11] Lin, R.J., Cheng, F.P., "Multiple crack identification of a free–free beam with uniform material property variation and varied noised frequency", Engineering Structures, 30, pp. 909–929 (2008).

[12] Lee, J., "Identification of multiple cracks in a beam using natural frequencies", Journal of Sound and Vibration, 320, pp. 482–490 (2009).

مراجع

Crack Detection in Structures Using Modal Strain Energy and Frequency

Siamak Ghadimi Department of Civil Engineering, Ahar Branch, Islamic Azad University, Ahar, Iran Seyed Sina Kourehli Department of Civil Engineering, Ahar Branch, Islamic Azad University, Ahar, Iran

Abstract:

In this paper a new method for crack detection in structures based on first three mode frequencies and modal strain energies using least square support vector machine has been proposed. Since the mode shape vectors are equivalent to nodal displacements of a vibrating structure, therefore in each element of the structure strain energy is stored. The strain energy of a structure due to mode shape vector are usually referred to as modal strain energy (MSE) and can be considered as a valuable parameter for crack identification. Also, change of natural frequencies is effective, inexpensive, and fast tool for non-destructive testing. So, the proposed method uses the first three natural frequencies and modal strain energies as the input parameters and crack states as output to train the least squares support vector machine model.

Keywords: Crack Detection, Frequency, Modal strain energy, Least square support vector machine.